

פ ר ר ט ר ק ו ל מס. 216
פיסיבת ועדת הסירותים הציבוריים, שהתקיימה
ביום ה', כ"ו סיוון תשל"ו (24.6.76) בשעה 12.30
ב ת ל - א ב י ב

חברי הועדה:

ח. גרוסמן - יו"ר
פ. גז
א. ררדיגר
פ. ידיד
פ. סינמן

נכח ר:

ד"ר פ. הורביץ - משרד הסעד
י. שטיינר - משרד הסעד

מוזמנים:

ז. קרתי - משרד העבודה
ז. גינדל - משרד העבודה

ס. כרם

מזכירת הועדה:

ש. קושלר

רשמה:

מסקנות ועדת הסירותים הציבוריים בנוסא
"הטיפול בנערות במצוקה בידי משרד הסעד" -
הצעה לסדר היום של חברת הכנסת מרשה פרידמן.

סדר היום:

היו"ר ח. גרוסמן:

אני פותחת את הישיבה.

לפניכם המסקנות בנושא השיפול בנערות במצוקה, בינתיים נתקבל גם תזכיר שהסירות לנוער במצוקה במסרד הסעד. בעמוד הראשון בהצעת המסקנות במקום שמדובר על 7.5 מיליון לירות, צריך לכתוב באיזו שנה. נוסף לכך יש גם חלוקה בלתי-פובנת ל-7.5 מיליון לירות ומיליון לירות. צריך לקבל פרטים על הדיוק שבדברים.

בסעיף 7 צריך להוסיף שהכנות למדו בהצלחה. אני מודה למזכיר הועדה, שושנה כרם, שהכינה עבודה יפה מאד.

ד"ר מ. הורביץ:

הינכם הופיע דו"ח חדש של משרד הרווחה ישראל לגבי הבנות שנשלשו מביתן. כדאי להכניס את הנתונים של 1975.

י. שטיינר:

ליחידה לשיפול בנערה הוקצבו מיליון לירות לשיפול בשטח. זה לא כולל את נוסא התקנים שהוא חלק מה-7.5 מיליון לירות. ה-7.5 מיליון לירות כללו מעובות, הוטטלים וכל השיפול בבנות שקיים בתוך מסרד הסעד.

ד"ר פ. הורבסץ:

אני רוצה להתייחס לחלק שהמסרד מקצב מהתקציב הכללי לנערות במצוקה, שזה 7.5 מיליון לירות. מיליון לירות מופיע תחת הכותרת של נערות במצוקה. אלה זרועות טובות.

ז. קרתי:

מה הקצב בשנה הנוכחית?

ד"ר מ. הורביץ:

התקציב שרם אושר.

היו"ר ח. גרוסמן:

צריך לכתוב, אם כך, ש-7.5 מיליון לירות בנערה במצוקה באמצעות המסגרות והזרועות לפניהן. מתוך סכום זה הקצה ליחידה מיליון לירות, ליחידה לנערה במצוקה במסרד הסעד. אנחנו מדברים על "היחידה", וכולנו יודעים מה זה אומר. אבל את המסקנות פניחים על שולחן הכנסת, ואולי כדאי להבהיר מה היא היחידה.

א. גיבלבר:

כדי שהמסקנות תובנה, צריך להיות פסוק שיסביר את אופי היחידה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה שייאמר משהו לצורך הבהרה של הייחוד שביחידה.

י. שטיינר:

ניתן לקחת את המספטים הראשונים של התזכיר ולצרף זאת כאן, וזה מסביר

מה היא היחידה.

היו"ר ח. גרוסמן:

נוסיף מספס אח שניים.

פ. ידיד:

במוד 2 פעיף 2 כנויים המסרדים המטפלי ולדעתי חסר כאן פסרד הסיכון. לנושא זה יש הסלכות לא מעטות על עניני הדיוור. כמו כן מסרד החינוך.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף זה כתוב איזה מסרדים אמונים לשפול בבעיה טפציפית של נערה במצוקה. מסרד הסיכון מטפל בכל עם ישראל, ואין לו זיקה מיוחדת לנערה. אנחנו לא מטפלים כאן בגורמים למצוקה.

פ. ידיד:

זה רקע לנחשלות. נערה גרה בחדר אחד ואינה יכולה לחיות עם המטפחה.

ה יו"ר ח. גרוסמן:

אתה מערבב רמות דיונים שונות. זו הנה אחרת לדיון. אפשר לכתוב "רקע סוציאלי-כלכלי נחשל ובתוך זה להכניס גם את מצוקת הדיון. לפרש את הרקע זה מצע שלם. אבל אפשר להוסיף זאת לאחד הסעיפים.

פ. ידיד:

אני מציע להכניס את מסרד החינוך.

ה יו"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה להוסיף ללאחרונה התכסרנו סגם מסרד החינוך מטפל בנערות במצוקה.

פ. ידיד:

צריך לדבר על הצורך בתיאום עם מסרד החינוך על פנת לסלב דברים. או שנעשה סעיף נפרד בנושא החינוך כפעולות מצע לנערה במצוקה. בכל מה שאמרנו לגבי המצב הקיים, לא אמרנו דבר על פעולת מצע. אנחנו משפלים בה כשהיא כבר הדרדרה.

י. טטינר:

אני חוששת שהערה מסוג זה עלולה להביא הפלצה שתהיה בבחינת עקב אכילס. מסרד החינוך התחיל היום בטיפול בנערות במצוקה, התחיל לעשות זאת בלוד. מסרד החינוך אינו יכול להיות פונקציה משפלת אלא מאתרת. אם נאמר שמסרד החינוך באופן כללי יפעל בתחום נערות במצוקה, יתחילו להקים יחידות והן לא תוכלנה לתפקד.

ד"ר פ. הורביץ:

יש הסכם בין מסרד החינוך ומסרד הסעד שלא שני מסרדים ישפלו בנערות במצוקה. לכן יהיה לא טוב אם תהיה המלצה שלא להפריד את הפונקציות. אבל בהחלט אפשר לכתוב שלמסרד החינוך פונקציה בפניעת הדרדרות.

ה יו"ר ח. גרוסמן:

יש הצעה להכניס בין סעיף 1 ל-2 סעיף שידבר על פונקציות מצע, כמו שמסרד החינוך צריך לתגבר את פעולות המנע סמתיחסות לבנות. זה לא יפגע בשום דבר וזה נותן גושפנקא שמסרד החינוך צריך לעסוק בפנע ולא בטיפול.

א. גיבלבר:

אני מציע למחוק את הפלה "יעדא בסעיף 2.

ה יו"ר ח. גרוסמן:

אפשר להחליף זאת באוכלוסיה הנזקקת לטיפול.

פ. פרידמן:

אני מציעה סייאמר שהועדה ממליצה על הכנת תכנית-אב לאיתור מכסיפלי וטיפול מכסיפלי בנערות העוללות להדרדר בעתיד... אני חושבת שדברים אלה שייכים למסרד הסעד.

ה יו"ר ח. גרוסמן:

אולי כאן נכניס את הענין של תפקיד מסרד החינוך. נעשה זאת בסתי פסקאות נפרדות, מסרד הסעד לחוד ומסרד החינוך לחוד.

ה יו"ר ח. גרוסמן:

אני לא חושבת שהבעיה היחידה היא תדפית עצפית שלילית. זו אחת הבעיות. אחת הבעיות היסודיות. פה נוסיף את פעולת המנע בפסגרת החינוך.

א. גיבלבר:

אני לא חושב שאנחנו צריכים לטפל
בשאלה אם ללמוד יחד או לחוד.
יתכן שיש אוכלוסיה מצומצמת ששוב לה לחוד. מדברים על אוכלוסיה יותר
גדולה ובתוכה יכול להיות שיש חלק שצריך דווקא יחד. אינני יודע.
אלה מסקנות מקצועיות, וצריך להשאיר זאת למשפלים.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני חושבת שאתה צודק. המלצה
שוטלית זה לא יכול להיות. הועדה
ממליצה על הקמת סירותים קהילתיים לבנות במצוקה, במידת הצורך.

ד"ר מ. הורביץ:

פה מדובר בסלב המניעה. הכעיה
של הפרדה|בין בנים ובנות נחות
סנויה במחלוקת.

היו"ר ח. גרוסמן:

הסירות הקהילתי אינו המסגרת
החינוכית.

ד"ר מ. הורביץ:

ושם רוצים שתהיה הפרדה?

היו"ר ח. גרוסמן:

גם במסגרות נפרדות. זה די פתוח.

א. גיבלבר:

לא בכל המקרים יש לנערה תדמית
עצמית שלילית.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 1 כתוב שכעית היסוד היא
פוצא מספחתי בעייתי ורקע סוציו-
כלכלי נחשל, והוטפנו צפיפות דיור. דבר נוסף הוא גם תדמית עצמית
שלילית של הנערה.

י. שטיינר:

אפשר להחליף את התדמית השלילית
בתדמית נמוכה, וזה היה טוב יותר.
זה דבר בסיסי, חוסר הערכה עצמית זה דבר בסיסי.

היו"ר ח. גרוסמן:

נכתוב "כמקרים רבים הערכה עצמית
נמוכה".

פ. שיצמן:

מדוע לא מזכירים את הרסויות
המקופיות, הפטורה ומסרד החינוך
בכל הסעיפים.

היו"ר ח. גרוסמן:

ההצעה לסדר היום דנה במסרד הסעד.

י. שטיינר:

ברסויות מקומיות יש שיפול
סמופעל באמצעות הרסויות המקומיות
הוא של מסרד הסעד.

א. גיבלבר:

בסעיף 5 צריך להוסיף "והמסרדים
הנוספים".

ד"ר מ. הורביץ:

זה דווקא ייחודי למסרד הסעד.

היו"ר ח. גרוסמן:

צריך למצוא מקום אחר ולסל אחז
להכניס את כל המסרדים.
נאמר שהועדה פונה לכל המסרדים שממשלים בנושא זה, ולפנות אותם, ולומר
לבר גללי ואחר כך לעבור לדבר הספציפי. געסה זאת בסעיף 3.

ד"ר ס. הורביץ:

לגבי כל המסרדים המוזכרים בסעיף 1, חוץ ממסרד המסורה, יש אחר כך הפלצה מסציפית לגביהם. המסרד היחיד שבו לא כתוב מה הוא צריך לעשות, זו המסורה.

הי"ר ח. גרוסמן:

מזכירת הועדה מציעה להוסיף זאת מיד בפתחת סעיף 1. אני מסכימה לכך.

ז. גינדל:

אני רוצה להעיר לסעיפים 6 ו-7. לגבי סעיף 6 פכים אותנו על לא עוול בכפנו. אני מסכים שאין מספיק קורסים לנערות במסרד העבודה ויש פעילות רבה יותר בקרב הנערים. אלא שהסיבה לכך אינה בחוסר פעילות של המסרד, אלא פצבים חברתיים שלא תמיד אנחנו מסוגלים לסנות אותם. הייתי מבקש לתת לזה ביטוי. אם נערה אינה רוצה ללכת לקורס, זה לא אשמתנו שאין קורסים.

הי"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה להוסיף את הפסוק שבפקרים רבים בתקלים בקסיים שהם תוצאה מתפיסה חברתית, אבל הועדה טבורה סצריך להתגבר על התפיסות האלה. המסרד פקיים קורסים והבצות אינן פגיעות, בין היתר בעקבות תפיסה חברתית שאין להסלים אתה.

ז. קרתי:

הצירוף של נערות ונערים פחליט את הקייז.

י. סטיינר:

הראסון נותן אילוסטרציה שיש מעט מאד בנות פול בניים.

הי"ר ח. גרוסמן:

מספר הקורסים לנערות אינו מספיק ויש לגוון ולהרחיב את מגוון המקצועות.

פ. ידיד:

צריך לכתוב שפדובר בנערה שאינה מוצאת דרכה לקורסים אלה. לאחר המלים "המקצועות המוצעים לנערים" בסעיף 5, אני פציע להוסיף "הדבר נובע מן היתר מתפיסה חברתית שכיחה, שבעקבותיה אין הבנות - או מנועת מהנערה - מצטרפות לקורסים הקיימים, דבר שאין להסלים איתו."

פדוע רוצים דווקא להקים תחת קלט באיזור התחנה המרכזית בתל-אביב? זה איזור מיוחד בפיינו בו יש ריכוזים של כל מיני נערים ונערות. אני חוסב שהקלט צריך להיות רחוק פאותו מקום.

הי"ר ח. גרוסמן:

אנסי מקצוע אופרים שכתורה יורדת מאוטובוס כאפקים או באר-טבע, יש כבר מי שאורב לה. זו סאלה פטוחדת לאיזור התחנה המרכזית בתל-אביב. הסאלה היא, שתהיה יחידה פטוחדת שתפעל בתחנה המרכזית, עם קלט או בלי קלט. בעפין הקלט איני מציעה שנתערב.

י. סטיינר:

פאסר לרסותה קלט. פטוחדת בתחום התחנה המרכזית בתל-אביב

הי"ר ח. גרוסמן:

זו בעיה מסציפית מבחינת היקפה. יש לכתוב כך: "הצורך להקים יחידת שיפול פטוחדת שתפעל בתחנה המרכזית בתל-אביב ולרסותה יהיה מקום קלט לנערות נזקקות".

פ. ידיד:

באיזור מקדם צריך לפלג פניה לפול סיבחו אפסרות לגבי הנסרת נערות.

היו"ר ח. גרוסקין:
זה יהיה סעיף 9, שהועדה פונה לצה"ל
שיבחן את האפשרות להקים פסגרות להכשרה
מקצועית בדומה לאלה הקיימים לגבי נערים.

ז. קרתי:
במקום שמדובר על התחנה המרכזית
בתל-אביב, הייתי אופרת "כסלב ראסון".

היו"ר ח. גרוסקין:
אני מציעה להרחיב את סעיף 5 בקשר
לרשת הפקלטים וההוסטלים.

ז. גינדל:
בסעיף 7 מדובר על חוסר תיאום בין-מסלולי.
לא זו הבעיה. יש עפדות טובות.
יוצא מזה שאם יהיה תיאום, זה יהיה בסדר, ולא כך.

היו"ר ח. גרוסקין:
נכתוב חוסר תיאום או עפדות וגישות
טובות במסרדים.

פ. ידיד:
הועדה ממליצה על סיתוף פעולה פלא
בין המסרדים.

ז. קרתי:
וכי הבנות לפדו בהצלחה חדשים ארוכים.